

BEREDNING (omsorgsavdelningens förvaltningschef Karin Simola)

Omsorgsnämnden har tidigare behandlat frågan om servicesedlar på sitt sammanträde den 2.2.2017 § 7, kommunstyrelsen den 28.2.2017 § 35 och kommunfullmäktige den 13.3.2017 § 4. Kommunfullmäktige har godkänt införandet av servicesedlar inom äldreomsorgen (tillfällig vård i hemmet, regelbunden och fortgående vård i hemmet, effektiverat serviceboende för äldre) och inom dagvården (gruppfamiljedagvård). Servicesedlar inom äldreomsorg ska tas i bruk inom april 2017 och servicesedlarna inom dagvård inom augusti 2017.

Omsorgsavdelningens tjänstemän har fortsatt förberedelserna för ibruktagningen under den politiska processen. Till det förberedande arbetet har hört att utarbeta ett förslag till regelverk för servicesedlarna, utarbeta ett förslag till värden på servicesedlarna och ge ett förslag på med vilken tidtabell elektroniska servicesedlar kunde tas i bruk.

Då ett nytt koncept så som servicesedlar tas in i verksamheten, är det motiverat att öppna upp den nya serviceformen för en tjänst i taget. Därför har man i beredningen fokuserat på att utarbeta ett förslag som gäller servicesedlar för effektiverat serviceboende för äldre. Motiveringen är den, att det tidvis har funnits en större efterfrågan efter uttryckligen platser inom effektiverat serviceboende, än kommunen har kunnat erbjuda. Däremot har motsvarande underutbud inte funnits inom vård i hemmet. Vidare kan konstateras, att tjänstemannaresurserna hittills har dimensionerats i första hand för att upprätthålla och utveckla kommunens egen serviceproduktion, och för administrering av köptjänster i en liten skala. Servicesedelkonceptet utvecklas utöver det arbetet. Beredningen fortgår således ännu till den del den gäller servicesedlar tillfällig vård i hemmet och regelbunden och fortgående vård i hemmet.

1. Regelverk

Ett förslag till regelverk för servicesedlar gällande effektiverat serviceboende för äldre är under arbete, och ett utkast av regelverket delges omsorgsnämnden.

En privat aktör, som lämnar in ansökan för att bli godkänd som serviceproducent, ska uppfylla de kriterier som fastställts i regelverket. Kommunens tjänstemän granskar ansökan, och fattar ett beslut om att godkänna eller förkasta ansökan. Kommunen ska upprätthålla ett register över de serviceproducenter som har godkänts. Registret ska finnas tillgängligt för kommuninvånarna. Processen som tillämpas vid ansökan om att bli serviceproducent, finns beskriven i bilaga 17/1.

2. Servicesedelns värde

Servicesedelns maximala värde inom servicen effektiverat serviceboende för äldre, fastställs utgående från kommunens produktionskostnad för motsvarande egen verksamhet.

Utgående från preliminära bokslutsuppgifter för år 2016, kostar kommunens egen produktion följande, inklusive pålagda administrativa kostnader:

- Hanna-hemmet 94,67 euro/vårddygn (BS 2015: 96,91 e)
- Almahemmet 111,46 euro/boendedag (BS 2015: 113,82 e)
- Silverbacken 100,82 euro/boendedag (BS 2015: 108,09 e)

Det genomsnittliga priset år 2016 blir 100,95 euro/vårddygn inom äldreomsorgen.

Klientavgifternas andel av kostnaderna, enligt preliminära bokslutsuppgifter för år 2016, var följande:

- Hanna-hemmet 31,2 % (BS 2015: 29,6 %)
- Almahemmet 26,1 % (BS 2015: 25,5 %)
- Silverbacken 25,3 % (BS 2015: 26,7 %)

Servicesedelns maximivärde föreslås bli 100 euro per vårddygn, och värdet föreslås vara inkomstberoende. Servicesedelns värde bestäms på klientnivå, och då används inkomstklasser och sedelvärden, som fastställts enligt en tabell. Förslagsvis kan en person med nettoinkomster

999,99 euro/månad eller lägre, beviljas en servicesedel, vars värde är det maximala. Klienter vars nettoinkomster är högre än så, beviljas en servicesedel vars värde är lägre. En person som har en nettoinkomst som är 3 999 euro eller högre, beviljas ingen servicesedel.

Servicesedelkonceptet innebär höga administrativa kostnader, som i det här skedet är svåra att uppskatta. Processen med att godkänna serviceproducenter, att upprätthålla registret över dessa, och speciellt att handleda klienterna i deras val m.m. är administrativa uppgifter, som behöver beaktas i helheten. Speciellt då det nya konceptet tas i bruk, är de administrativa kostnaderna per servicesedel höga.

Ur tabellen nedan framgår, utöver de olika föreslagna inkomstklasserna, också servicesedelns värde per dygn, kommunens kostnad efter att den kalkylerade momsåterbäringen beaktats och en uppskattning gällande hur Kimitoöns nuvarande klienter inom kommunala effektiviserade serviceboenden placerar sig i de olika inkomstklasserna.

Utgångspunkten för användningen av servicesedel inom effektiviserat serviceboende för äldre är, att klienten uppfyller kommunens kriterier för beviljande av servicen. En klient som uppfyller kriterierna, har möjlighet att jämföra kostnaderna som uppstår inom motsvarande kommunal service, med kostnaderna i servicesedelmodellen. Klienten beslutar själv om han eller hon vill börja använda servicesedeln. Servicesedeln inom effektiviserat serviceboende beviljas för vård- och omsorgsservice. Klienten ansvarar själv för kostnaderna för mediciner och boende, på samma sätt som inom kommunalt effektiviserat serviceboende. Servicesedlar kan beviljas efter en helhetsbedömning av vårdbehovet, och inom ramen för det budgetanslag som har reserverats för ändamålet.

Inkomstklass €/mån. netto	Service-sedelns värde €/dygn	Kostnad för kommunen €/dygn	Uppskattad fördelning enl. inkomstklass, %
-> 999,99	100,00 €	95 €	5 %
1 000 - 1 199	96,00 €	91 €	19 %
1 200 - 1 399	92,00 €	88 €	32 %
1 400 - 1 599	88,00 €	84 €	24 %
1 600 - 1 799	84,00 €	80 €	7 %
1 800 - 1 999	80,00 €	76 €	7 %
2 000 - 2 199	76,00 €	72 €	2 %
2 200 - 2 399	72,00 €	69 €	2 %
2 400 - 2 599	68,00 €	65 €	1 %
2 600 - 2 799	64,00 €	61 €	0 %
2 800 - 2 999	60,00 €	57 €	0 %
3 000 - 3 199	56,00 €	53 €	0 %
3 200 - 3 399	52,00 €	50 €	0 %
3 400 - 3 599	48,00 €	46 €	0 %
3 600 - 3 799	44,00 €	42 €	0 %
3 800 - 3 999	40,00 €	38 €	0 %

Då klienten väljer serviceproducent, kan klienten i viss mån själv påverka hur stor självriskandelen blir. Självriskandelen är skillnaden mellan servicens pris och servicesedelns värde.

En klient som använder servicesedel, ingår ett avtal med serviceproducenten om hur värden ordnas och hur självriskandelen debiteras. Kommunen är inte avtalspart. Serviceproducenten fakturerar kommunen, som betalar servicesedelns värde till producenten. Klienten betalar inte klientavgift till kommunen, utan sin självriskandel till serviceproducenten.

Som bilaga 17/2 finns tre klientexempel, där man ser klientens nuvarande månatliga kostnad som klient i Hannahemmet respektive Almahemmet, och som jämförelse kostnaderna som kunde uppstå för klienten, om hon/han tar emot en servicesedel, och avtalar om vård och boende med en privat aktör. För en av de privata aktörerna i exemplen har uppgetts tre alternativa priser som tillämpas beroende på klientens vårdbehov, för en annan har uppgetts två alternativa priser och för den tredje aktören har ett pris angetts. Ur exemplen framgår också kommunens kostnad. Exempelen gäller personer med medelhög eller hög inkomst.

3. Ett elektroniskt system för servicesedlar

Ett av kommunens strategiska mål är lätt tillgänglighet och öppet handlingsätt. Kommunen ska utveckla sina digitala kanaler för att bättre kunna bemöta behovet av information och service. Att använda ett elektroniskt system för servicesedlarna är i linje med det strategiska målet.

Medbit Oy har gett offert på en tilläggsmodul till Effector-programmet, i vilken man kan hantera servicesedlar elektroniskt. Programleverantören har prissatt programmet så, att Medbit Oy kan offerera den vidare till sina ägare, t.ex. till Kimitoöns kommun. Hälsovården använder redan Effector-programmet i hjälpmedelsutlåningen (fysioterapeuterna) och för att skriva betalningsförbindelser för personliga hjälpmedel (fysioterapeuterna/ledande läkaren). Programmet lämpar sig såväl för social- och hälsovården som för bildningen.

Kostnaderna för programlicensen och ibruktagningsprojektet uppgår till 8 080 euro. Den årliga kostnaden för programunderhållet är 350 euro/månad.

Tack vare det elektroniska systemet minskar administrationen av servicesedelverksamheten. I kommunen kan man också följa servicesedelverksamheten och få nödvändiga rapporter ur programmet. Servicesedellösningen täcker också kommunernas lagstadgade skyldighet att upprätthålla en förteckning över godkända serviceproducenter. För klienterna och serviceproducenterna blir tjänsterna tillgängliga via nättjänsten palse.fi. Nättjänsten är tvåspråkig.

Medbit Oy har uppgett att kommunen behöver räkna med att ibruktagningen av det elektroniska systemet, inklusive godkännande av serviceproducenter, tar minst 3-4 månader i anspråk.

FÖRSLAG (omsorgsavdelningens förvaltningschef)

Omsorgsnämnden fattar beslut om att

1. Ett regelverk för servicesedlar, effektiverat serviceboende för äldre, godkänns och sänds för översättning till svenska.
2. Processen som tillämpas vid ansökan om att bli serviceproducent, godkänns i enlighet med bilaga 17/1.
3. Servicesedlarnas maximala värde fastställs till 100,00 euro/dygn för effektiverat serviceboende. Klienten betalar själv bl.a. kostnaderna för mat och hyra.
4. Förslaget till inkomstklasser och servicesedlarnas värde inom de olika inkomstklasserna fastställs i enlighet med tabellen som finns i beredningstexten.
5. Servicesedlar för effektiverat serviceboende för äldre erbjuds klienter så snart som minst en serviceproducent har godkänts av kommunens omsorgschef.
6. Ett elektroniskt verktyg för hantering av servicesedlar och serviceproducenter tas i bruk så snart som möjligt, utan att det fördröjer ibruktagningen av servicesedlar som helhet.
7. Tjänstemännen fortsätter beredningen gällande servicesedlar för regelbunden och fortgående vård i hemmet.

BESLUT

Peter Fihlman avlägsnade sig från mötet under ärendets behandling kl. 17.45.

Ingmar Forne föreslog återremittering av ärendet. Förslaget fick inget understöd, och behandling av ärendet fortsatte.

Omsorgsnämnden fattade beslut om att

1. Ett regelverk för servicesedlar, effektiverat serviceboende för äldre, godkänns och sänds för översättning till svenska.
2. Processen som tillämpas vid ansökan om att bli serviceproducent, godkänns i enlighet med bilaga 17/1.
3. Servicesedlarnas maximala värde fastställs till 100,00 euro/dygn för effektiverat serviceboende. Klienten betalar själv bl.a. kostnaderna för mat och hyra.
4. Förslaget till inkomstklasser och servicesedlarnas värde inom de olika inkomstklasserna fastställs i enlighet med tabellen som finns i beredningstexten.
5. Servicesedlar för effektiverat serviceboende för äldre erbjuds klienter så snart som minst en serviceproducent har godkänts av kommunens omsorgschef.
6. Ett elektroniskt verktyg för hantering av servicesedlar och serviceproducenter tas i bruk *i ett senare skede*, utan att det fördröjer ibruktagningen av servicesedlar som helhet.
7. Tjänstemännen fortsätter beredningen gällande servicesedlar för regelbunden och fortgående vård i hemmet.

Ingmar Forne anmälde avvikande åsikt.

Servicesedlar - Beslutsprocessen för godkännande av serviceproducenter

Omsorgsnämnden	Fastställer regelverk och servicesedlarnas värde		
Privata aktören	Ansöker om att bli serviceproducent för kommunens servicesedlar	Tar emot beslutet som fattats av tjänstemannen	Meddelar information om sin verksamhet och prisuppgifter till kommunen
Registreraren (byråsekreterare)	Registrerar den privata aktörens ansökan		Inför serviceproducenten i registret över godkända serviceproducenter
Granskaren (tjänsteman)	Granskar ansökan. Kontrollerar att den privata aktören uppfyller alla kriterier. V.b. konsulteras externa experter.	Granskaren och godkännaren behandlar ansökan gemensamt. Vid behov begärs tilläggsuppgifter av den privata aktören. Godkännaren antingen godkänner eller förkastar ansökan. Det beslut som fattas i ärendet görs skriftligt.	Upprätthåller registret över godkända serviceproducenter
Godkännaren (tjänsteman)			
Elektroniska verktyget för servicesedlar	Här lämnar den privata aktören in sin ansökan	Här granskas ansökan och kontrolleras att aktören uppfyller alla kriterier.	Här informerar serviceproducenten om sin verksamhet, sina prisuppgifter och sin tillgänglighet.

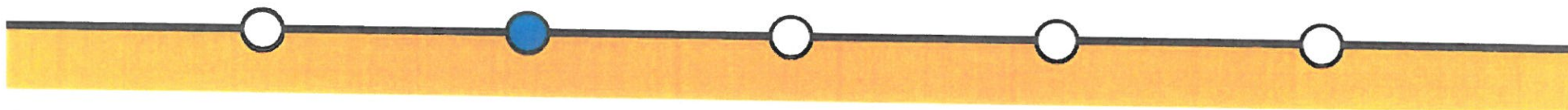

Klientexempel med medelhög inkomst i Kimitoön
Esimerkki keskituloisesta asiakkaasta Kemiönsaarella

		Palvelutaso 1	Palvelutaso 2	Palvelutaso 3	Yleinen taso	Saattohoito	
	Hannakoti	Yritys X (I)	Yritys X(II)	Yritys X(III)	Yritys Y(I)	Yritys Y(II)	Yritys Z
Esimerkki C: keskituloinen asiakas	1 134,43 €	1 402,93 €	1 402,93 €	1 402,93 €	1 325,93 €	1 325,93 €	1 399,03 €
nettotulot + hoitotuki + asumistuki							
josta asumistuen osuus määrä on	0,00 €	268,50 €	268,50 €	268,50 €	191,50 €	191,50 €	264,60 €
Hoitokulut/kuukausi	2 907,30 €	3 255 €	3 525 €	3 975 €	3 210 €	3 630 €	3 135 €
Palveluseteli á 96 € (Porvoon malli)		2 880 €	2 880 €	2 880 €	2 880 €	2 880 €	2 880 €
Vuokra	202,00 €	564,58 €	564,58 €	564,58 €	444,00 €	444,00 €	530,00 €
Ateriat	426,00 €	510,00 €	510,00 €	510,00 €	546,00 €	546,00 €	435,00 €
Oma hoitomaksu/Oma vastuu	199,35 €	375,00 €	645,00 €	1 095,00 €	330,00 €	750,00 €	255,00 €
Palvelumaksu	30,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	120,00 €	120,00 €	0,00 €
Oma osuus kokonaisuudessaan	857,35 €	1 449,58 €	1 719,58 €	2 169,58 €	1 440,00 €	1 860,00 €	1 220,00 €
Omaan käyttöön (lääkkeet, parturi/kampaaja, sairaankuljetukset jne)	277,08 €	-46,65 €	-316,65 €	-766,65 €	-114,07 €	-534,07 €	179,03 €
Kunnan osuus kuluista/kuukausi	2 707,95 €	2 880 €	2 880 €	2 880 €	2 880 €	2 880 €	2 880 €

Klientexempel med medelhög inkomst i Kimitoön
Esimerkki keskituloisesta asiakkaasta Kemiönsaarella

		Service nivå 1	Service nivå 2	Service nivå 3	Allmän nivå	Terminalvård	
Klient exempel D (medelmåttlig inkomst)	Alma	Företag X (I)	Företag X (II)	Företag X (III)	Företag Y (I)	Företag Y (II)	Företag Z
nettoinkomster + vårdbidrag + bostadsbidrag	1 481,32 €	1 570,82 €	1 570,82 €	1 570,82 €	1 493,83 €	1 493,83 €	1 566,93 €
varav bostadsbidragets storlek	0,00 €	89,50 €	89,50 €	89,50 €	12,51 €	12,51 €	85,61 €
Vårdkostnad/månad	3 414,60 €	3 255 €	3 525 €	3 975 €	3 210 €	3 630 €	3 135 €
Servicesedel á 88 € (Borgå modell)		2 640 €	2 640 €	2 640 €	2 640 €	2 640 €	2 640 €
Hyra	143,44 €	564,58 €	564,58 €	564,58 €	444,00 €	444,00 €	530,00 €
Måltider	426,00 €	510,00 €	510,00 €	510,00 €	546,00 €	546,00 €	435,00 €
Egen vårdavgift	383,64 €	615,00 €	885,00 €	1 335,00 €	570,00 €	990,00 €	495,00 €
Serviceavgift	30,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	120,00 €	120,00 €	0,00 €
Egen andel totalt	983,08 €	1 689,58 €	1 959,58 €	2 409,58 €	1 680,00 €	2 100,00 €	1 460,00 €
Eget bruk (se ovan)	498,24 €	-118,76 €	-388,76 €	-838,76 €	-186,17 €	-606,17 €	106,93 €
Kommunens andel av månadskostnad	3 030,96 €	2 640 €	2 640 €	2 640 €	2 640 €	2 640 €	2 640 €

Klientexempel med hög inkomst i Kimitoön
Esimerkki korkeatuloisesta asiakkaasta Kemiönsaarella

		Palvelutaso 1	Palvelutaso 2	Palvelutaso 3	Yleinen taso	Saattohoito	
	Alma	Yritys X (I)	Yritys X(II)	Yritys X(III)	Yritys Y(I)	Yritys Y(II)	Yritys Z
Esimerkki E: korkeatuloinen asiakas nettotulot + hoitotuki + asumistuki josta asumistuen osuus määrä on	2 086,47 € 0,00 €	2 086,47 € 0,00 €	2 086,47 € 0,00 €	2 086,47 € 0,00 €	2 086,47 € 0,00 €	2 086,47 € 0,00 €	2 086,47 € 0,00 €
Hoitokulut/kuukausi	3 414,60 €	3 255 €	3 525 €	3 975 €	3 210 €	3 630 €	3 135 €
Palveluseteli á 76 € (Porvoon malli)		2 280 €	2 280 €	2 280 €	2 280 €	2 280 €	2 280 €
Vuokra	143,44 €	564,58 €	564,58 €	564,58 €	444,00 €	444,00 €	530,00 €
Ateriat	426,00 €	510,00 €	510,00 €	510,00 €	546,00 €	546,00 €	435,00 €
Oma hoitomaksu/Oma vastuu	740,42 €	975,00 €	1 245,00 €	1 695,00 €	930,00 €	1 350,00 €	855,00 €
Palvelumaksu	30,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	120,00 €	120,00 €	0,00 €
Oma osuus kokonaisuudessaan	1 339,86 €	2 049,58 €	2 319,58 €	2 769,58 €	2 040,00 €	2 460,00 €	1 820,00 €
Omaan käyttöön (lääkkeet, parturi/kampaaja, sairaankuljetukset jne)	746,61 €	36,89 €	-233,11 €	-683,11 €	46,47 €	-373,53 €	266,47 €
Kunnan osuus kuluista/kuukausi	2 674,18 €	2 280 €	2 280 €	2 280 €	2 280 €	2 280 €	2 280 €

